

Enkät om doktoranders arbetsmiljö

Teknisk rapport - En beskrivning av genomförande och metoder

2020-11-27

Beteckning: 251 926/896 908-1

Innehåll

1	Sammanfattning.....	2
2	Genomförande och metoder.....	3
2.1	Population och urval.....	3
2.2	Blankettfrågor och registeruppgifter	4
2.3	Datainsamling.....	5
2.3.1	Kontroller.....	6
2.4	Bortfall	6
2.5	Viktberäkning och estimation.....	7
2.6	Statistikens tillförlitlighet	10
2.6.1	Tillförlitlighet totalt.....	10
2.6.2	Urval.....	10
2.6.3	Ramtäckning	10
2.6.4	Mätning.....	11
2.6.5	Bearbetning.....	11
2.6.6	Modellantagande	12
2.7	Beskrivning av tabeller.....	12
2.7.1	Tabeller och diagram	12
2.7.2	Jämförbarhet och användbarhet	13
3	Bilagor	14

1 Sammanfattning

Den här rapporten beskriver hur SCB har genomfört uppdraget Enkät avseende doktoranders arbetsmiljö och vilka metoder som har använts.

Om du har frågor är du välkommen att höra av dig till den ansvariga på SCB: Ingrid Persson, telefon 010 - 479 46 66 eller e-post ingrid.persson@scb.se.

Uppdragets syfte: Fackförbundet ST vill tillsammans med SFS s doktorandkommitté belysa doktoranders arbetsmiljö vid åtta lärosäten. Undersökningen är en uppföljning av den undersökning om doktoranders arbetsmiljö som genomfördes 2012.

Uppdragets parter: Enheten för demokratistatistik vid SCB genomförde under perioden september – november 2020 en webbundersökning på uppdrag av Fackförbundet ST.

Kontaktpersoner: Undersökningsledare på SCB var Ingrid Persson och Peter Lundquist var metodstatistiker. Fackförbundet ST kontaktperson gentemot SCB var Inger Ehn Knoblock

Grundläggande kvalitetskrav: Detta uppdrag har genomförts i enlighet med ISO 20252:2012 Marknads-, opinions- och samhällsundersökningar vilket innebär att grundläggande kvalitetskrav har uppfyllts.

Leverans: Resultatet i form av andelstabeller levererades vecka 48 enligt överenskommelse.

Urval: Urvalet bestod av 2 114 personer varav 1 person utgjorde övertäckning. Det innebär att urvalet, där övertäckningen är borträknad, var 2 113 personer. Det var totalt 934 personer som besvarade frågeblanketten, vilket var 44,2 procent av urvalet (övertäckning borträknad). Den designvägda svarsandelen, vilken tar hänsyn till om olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet, var 44,5 procent. Denna svarsandel kan ses som en skattning av den svarsandel som en totalundersökning skulle ha resulterat i.

2 Genomförande och metoder

2.1 Population och urval

De objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgjordes av doktorander vid åtta lärosäten: Luleå tekniska universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet, Stockholms universitet, Göteborgs universitet, Lunds universitet, Linköpings universitet samt Karolinska Institutet. Varje lärosäte utgör en egen population. En urvalsram innehållande de åtta populationerna skapades från ett antal olika register kopplade till högskoleregistret. Urvalsramen avser doktorander t.o.m. HT 2019 som har varit aktiva under VT och HT år 2019. Doktorander som har disputerat under VT 2020 har tagits bort. I urvalsramen är 45 doktorander aktiva vid två lärosäten (även lärosäten utanför de åtta studerade förekommer). För doktorander med fler lärosäten har lärosätet valts enligt principen: doktoranden tillhör det lärosätet som doktoranden har högst aktivitet under HT 2019. Det innebär att vissa avvikelser kan förekomma mot det lärosätet som doktoranden är inskriven vid. Vidare ingår endast doktorander som har ett personnummer. Ramen skapades den 31 augusti 2020 för att få så god aktualitet som möjligt.

En kontroll (Id-körning) av personerna i ramen gjordes mot de senaste folkbokföringsuppgifterna innan urvalet drogs för att rensa bort övertäckning (se avsnitt 2.6 statistikens tillförlitlighet) i form av avlidna, emigrerade och doktorander som saknar personnummer. Efter kontrollen som genomfördes kvarstod 8 126 personer i ramen.

Varje lärosäte stratifierades på tre åldersklasser och juridiskt kön. Totalt bildades sex strata för varje lärosäte. Från urvalsramen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om 270 doktorander för alla lärosäten utom Luleå tekniska universitet eftersom antalet doktorander i populationen var lägre än övriga lärosäten. Det finns tre strata som totalundersöks för populationen, totalt valdes 224 doktorander från Luleå (se tabell 1 nedan).

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval innebär att alla objekt inom ett stratum har samma sannolikhet att komma med i urvalet.

Tabell 1. Antalet doktorander i urvalsramen och urvalet, fördelat på lärosäte och stratum

Lärosäte	Stratum						Totalt
	Kvinnor			Män			
	-29 år	30-39 år	40+ år	-29 år	30-39 år	40+ år	
Göteborgs univ.							
Urvalsram	102	274	233	73	216	138	1036
Urval	45	45	45	45	45	45	270
Karolinska inst.							
Urvalsram	205	388	307	128	302	170	1500
Urval	45	45	45	45	45	45	270
Linköpings univ.							
Urvalsram	69	161	125	123	201	94	773
Urval	45	45	45	45	45	45	270
Luleå tekn. univ.							
Urvalsram	27	68	27	60	100	35	317
Urval	27	45	27	45	45	35	224
Lunds univ.							
Urvalsram	234	369	194	298	395	188	1678
Urval	45	45	45	45	45	45	270
Stockholms univ.							
Urvalsram	127	216	103	138	217	71	872
Urval	45	45	45	45	45	45	270
Umeå univ.							
Urvalsram	49	130	84	51	130	64	508
Urval	45	45	45	45	45	45	270
Uppsala univ.							
Urvalsram	221	331	163	230	374	123	1442
Urval	45	45	45	45	45	45	270

Urvalsstorleken bestämdes i samråd mellan SCB och Fackförbundet ST.

2.2 Blankettfrågor och registeruppgifter

Fackförbundet ST utformade frågorna i frågeformuläret i samarbete med SCB.

Grundläggande för bra kvalitet i en undersökning är kvaliteten på de data som samlas in. För att minska risken för mätfel har blanketten därför genomgått ett mättekniskt test i form av en mätteknisk standardgranskning. Det innebär att mättekniker på SCB gjort en djupgående granskning av frågeblankettens disposition, frågor och svarsalternativ, för att identifiera problem, analysera konsekvenser och ta fram utvecklade förslag på lösningar. Granskningen finns dokumenterad i en skriftlig rapport.

Formuläret bestod av 32 numrerade frågor, varav två frågor var flervalsfrågor. Fyra av frågorna var bakgrundsfrågor och övriga var

attitydfrågor. Formuläret avslutades med tre frågor om hur doktoranden påverkats av den rådande Coronapandemin.

Angående referensperiod för frågorna, se bilaga 1. Med referensperiod menas vilken tidpunkt svaren avser, till exempel idag, förra veckan, senaste tre månaderna.

Förutom de variabler som samlades in via frågeblanketten hämtades följande variabler från register:

- Ålder och kön (RTB 2020-08-31)
- Bakgrund (Svensk/utländsk doktorand: Kombination av uppgifter från olika register)(Utländska doktorander avser de som hos Migrationsverket angivit studier som grund för bosättning och invandrat mindre än två år innan studierna påbörjades samt utrikes födda doktorander som invandrat mindre än två år innan doktorandstudierna påbörjades.)

2.3 Datainsamling

Innan utskick gjordes en kontroll av personerna i urvalet mot de senaste folkbokföringsuppgifterna, för att ta fram aktuella adressuppgifter. Vid kontrollen och under insamlingsfasen framkom det att 1 person inte längre tillhörde populationen utan utgjorde känd övertäckning, det vill säga den övertäckning som identifierats.

Datainsamling skedde enbart via webb. Totalt gjordes 3 utskick. Samtliga utskick gjordes med post. I ett informationsbrev ombads urvalspersonerna att besvara frågorna på webben. I informationsbrevet kunde urvalspersonerna läsa om undersökningens bakgrund, syfte och att undersökningen genomfördes i samarbete mellan Fackförbundet ST och SCB. Brevet informerade även om dataskyddslagstiftningen samt offentlighets- och sekretesslagen och att det var frivilligt att medverka i undersökningen.

Det första utskicket i form av ett informationsbrev med inloggningsuppgifter genomfördes den 24 september 2020. Sedan skickades 2 påminnelser till dem som inte besvarat frågeblanketten. Ett påminnelsebrev skickades den 8 oktober och den sista påminnelsen skickades den 22 oktober. Insamlingen avslutades den 4 november 2020.

Vid samtliga utskick fick uppgiftslämnaren information om att frågorna skulle besvaras på webben samt inloggningsuppgifter.

Totalt svarade 934 personer på frågeblanketten, vilket var 44,2 procent av urvalet efter att den kända övertäckningen, det vill säga den övertäckning som identifierats, tagits bort (se tabell 2). Den designvägda svarsandelen, vilken tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet var 44,5 procent.

Tabell 2 Beskrivning av inflödet. Antal och andel svar

	Antal	Andel
Efter första utskicket	512	24,2
Efter andra utskicket	275	13,0
Efter tredje utskicket	147	7,0
Totalt antal svar	934	44,2
Bortfall	1 179	55,8
Urval exkl. övertäckning	2 113	100,0

En beskrivning av antalet svar per lärosäte och redovisningsgrupp redovisas i bilaga 2.

Frågeblanketten kunde enbart besvaras på engelska.

2.3.1 Kontroller

Kontroller har genomförts bland annat för att säkerställa att endast valida värden förekommer i materialet.

I ett tidigt skede av insamlingen granskades webblanketten så att det inte har uppstått några tekniska fel. Detta gjordes genom kontroll av giltiga värden med hjälp av frekvenstabeller.

Datamaterialet granskades före leverans med hjälp av frekvenstabeller för att upptäcka och korrigera eventuella kvarstående fel.

SCB kan inte garantera att den utvalda personen själv besvarat frågeblanketten/intervjun. Någon kontroll av att rätt person har besvarat frågeblanketten/intervjun har inte gjorts.

2.4 Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att reducera eventuella bortfallsskevheter har vikter beräknats med hjälp av kalibrering (se avsnitt 2.5).

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 3 nedan.

Tabell 3 Beskrivning av objektsbortfall

	Antal
Ej avhörda	1 122
Avböjd medverkan	4
Ej anträffad	53
Totalt	1 179

Med "Ej avhörda" menas att ingen uppgift om varför frågeblanketten/intervjun inte är besvarad har lämnats. Med "Avböjd medverkan" menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren inte vill medverka i undersökningen. "Ej anträffad" innehåller personer som saknar adress i Registret över totalbefolkningen (RTB), har hemlig adress, är tillfälligt bortresta samt postreturer.

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren missar att besvara frågan. Det partiella bortfallet varierar mellan 0 och 1 procent för de flesta av frågorna. Det högsta partiella bortfallet, 9 procent, finns i fråga Q16. Have you reported harassment or discrimination of any kind, either against yourself or against someone else?"

Det partiella bortfallet för respektive fråga redovisas i bilaga 3.

2.5 Viktberäkning och estimation

För varje svarande doktorand (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen (lärosätet) och inte bara för de svarande. Vikten kallas därför även för uppräkningsstal.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används vid beräkning av skattningar så kan resultaten bli missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet, men inte för det partiella bortfallet.

Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektsbortfall och ramtäckning. Beräkningen gjordes i programvaran SAS med hjälp av ett av SCB utvecklat makro (ETOS).

Både urvalsosäkerhet och bortfallsskevhet kan reduceras genom att använda ett effektivt uppräkningsförfarande, så kallad *kalibreringsestimation*. I detta förfarande används registervariabler vars värden är kända för samtliga objekt i rampopulationen. Uppräkningsvikterna justeras så att de beskriver registervariablernas fördelning i populationen.

En registervariabel är lämplig att använda om (Lundström och Särndal (2001): Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfections, Statistics Sweden)

- 1) Variabeln samvarierar med svarsbenägenheten. Det leder till en minskning av bortfallsskevheten för alla skattningar;
- 2) Variabeln samvarierar med målvariabler. Det minskar bortfallsskevhete och varians för skattningar av dessa målvariabler;
- 3) Variabeln avgränsar viktiga redovisningsgrupper. Det kan ge minskad varians i skattningar för dessa redovisningsgrupper.

Ett antal registervariabler har studerats inför viktberäkningen i denna undersökning. I tabell 4 redovisas de variabler som har använts för att ta fram vikterna. De valda variablerna är tänkta att justera för bortfallsskevhete eller minska skattningarnas varians.

Tabell 4 Registervariabler som ingår i kalibreringen

Variabel	Kategorier	Källa
Kön	1 = Kvinna	Ram är baserad på Utbildnings-registren samt RTB 2020-08-31
	2 = Man	
Ålder (år 2020-08-31)	1 = – 29 år	samt RTB 2020-08-31
	2 = 30 – 39 år	
	3 = 40 – år	
Doktorand	1 = Svensk	
	2 = Utländsk	
Aktivitet HT19	1 = Studerar mindre än 100%	
	2 = Studerar 100%	

I tabell 5 redovisas den vägd svarsandel för de olika lärosätena. En jämförelse med vägd logistisk regression (som ej redovisas här) mellan de olika lärosätena ger att det är endast Luleås tekniska universitet som har en signifikant lägre svarsandel jämfört med Linköpings universitet (som har högst andel svar).

Tabell 5 Skattad procentuell andel svarande för lärosäte

Lärosäte	Svarsandel %	Antal svar
Göteborgs univ.	43,6	115
Karolinska inst.	39,7	105
Linköpings univ.	51,5	137
Luleå tekn. univ.	39,3	92
Lunds univ.	43,9	116
Stockholms univ.	46,4	125
Umeå univ.	44,0	114
Uppsala univ.	48,0	130

Kön och ålder ingår i stratifieringen och är viktig för redovisningen, svensk/utländsk doktorand är viktig för redovisningen och variabeln Aktivitet HT19 är med för att fånga upp ifall det förekommer en skillnad mellan de doktorander som studerar på 100% vs de som (av något skäl) studerar mindre.

Genom att studera logistiska regressioner med syfte att förklara svarbenägenheten separat för de olika lärosätena med hjälp av kön, ålder, svensk/utländsk doktorand och Aktivitet HT19 som förklarande variabler framkommer ingen entydig bild. Det ser olika ut hur bra dessa variabler kan beskriva svarsbenägenheten i de olika lärosätena. Förklaringsgraden i samtliga modeller är modest vilket antyder att variablerna inte är så effektiva att justera för bortfallet, däremot kan en kalibrering minska variansen i viktiga redovisningsgrupper.

Vikterna i denna undersökning kan beskrivas med formeln:

$$w_k = d_k^* \cdot v_k$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k

$$d_k^* = \frac{N_h}{n_h} \cdot \frac{n_h}{m_h} = \frac{N_h}{m_h} = \text{designvikten för objekt } k \text{ justerad med en svarshomogenitetsmodell där antalet i urvalet } n_h \text{ byts mot antalet svarande } m_h \text{ för varje stratum } h \text{ i de olika lärosätena (} N_h \text{ står för antalet i populationen i stratum } h)$$

v_k = kalibreringsvikt för objekt k baserad på hjälpinformation

Designvikten är den del av vikten som beror på urvalsdesignen. Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i större utsträckning än övriga. I de kalibreringar som tagits fram för de olika lärosätena är skillnaderna mellan grupperna i många fall små för de förklarande variablerna, det kan bero på att relevanta egenskaper saknas i modellerna eller att svarsmängden är slumpmässig i sig (vi vet inte vilket som är mest troligt). Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationerna. Om vikterna inte används så kan resultaten bli helt missvisande.

För beräkning av skattningar av totaler används följande formel för de åtta lärosätena:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k
 y_k = variabelvärde för objekt k

Summering sker av de svarande r .

För beräkning av skattningar av medelvärden används följande formel:

$$\hat{Y} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

där w_k = vikt/uppräkningsstal för objekt k
 y_k = variabelvärde för objekt k

Summering sker av de svarande r inom lärosäte.

2.6 Statistikens tillförlitlighet

2.6.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken är behäftad med osäkerhet. Vid bedömning av hur olika osäkerhetskällor påverkar statistiken från en undersökning skiljer man på slumpmässiga och systematiska avvikelser. Slumpmässiga avvikelser orsakar enligt statistisk teori beräkningsbar osäkerhet hos de skattade resultaten. Systematiska avvikelser påverkar resultaten i en viss riktning. Med total osäkerhet avses den sammanlagda osäkerheten = slumpmässiga + systematiska avvikelser. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska avvikelser (skevhet) då det ofta kräver resurskrävande utvärderingsinsatser. En sådan utvärdering har inte gjorts för detta uppdrag.

2.6.2 Urval

Denna kvalitetskomponent avser osäkerhet som uppkommer på grund av att endast ett urval av populationen undersöks. Urvalsosäkerheten är således den avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsosäkerheten minskar med en ökad urvalsstorlek. Urvalsfelet bör beaktas när man drar slutsatser från undersökningen. Som exempel ger urvalsstorleken 100 en felmarginal på cirka 10 procentenheter för andelsskattningar kring 50 procent när populationen är cirka 1 000.

I denna undersökning är urvalsfraktionen för lärosätena relativt hög vilket minskar urvalsfelet.

2.6.3 Ramtäckning

Under- och övertäckning innebär att ram- och målpopulation inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i målpopulationen saknas i ramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i målpopulationen ändå finns i ramen. Ett sätt att minska täckningsbrister är att använda bra och uppdaterade register för att ta fram ramar.

Rampopulationen utgörs av doktorander vid åtta lärosäten. Urvalsramen skapades från ett antal olika register kopplade till högskoleregistret. Urvalsramen avser doktorander t.o.m. HT 2019 som har varit aktiva under VT och HT år 2019. Doktorander som har disputerat under VT 2020 har tagits bort. Vidare ingår endast doktorander som har ett personnummer vilket innebär undertäckning

av utländska doktorander i undersökningens rampopulation. Undertäckning i registret kan förekomma om lärosätena inte rapporterar samtliga doktorander. En viss eftersläpning i rapporteringen av aktivitet och försörjning sker, speciellt vid den första rapporteringen efter antagningen till forskarutbildning. Då ramen avser 2019 och uppgifterna hämtades augusti 2020 bedöms undertäckningen på grund av eftersläpning vara liten. Övertäckning kan förekomma om lärosätena inte rapporterat samtliga examinerade. Storleken på övertäckningen bedöms vara liten, eftersom samtliga förekomster av att en doktorand är antagen till två forskarutbildningsämnen eller två högskolor stäms av genom att gå in i lärosätenas respektive Ladok

2.6.4 Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

Skevheter i skattningar på grund av bortfall inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt avseende frågorna/variablerna i undersökningen.

Eventuella bortfallsfel kan reduceras genom att på ett effektivt sätt justera undersökningens vikter. En beskrivning av förfarandet finns i den bortfallsanalys som gjorts i samband med valet av hjälpinformation till kalibreringen (se avsnitt 2.5).

I tabellerna redovisas resultat för varje lärosäte. Lärosätetillhörigheten bestäms utifrån registeruppgifter. För doktorander med fler lärosäten har lärosätet valts enligt principen att doktoranden tillhör det lärosätet som doktoranden har högst aktivitet i under HT 2019 (se avsnitt 2.1) I formuläret finns en fråga om vilket lärosäte doktoranden är inskriven i och doktoranden ombeds svara på frågorna utifrån det lärosäte där de bedriver sin huvudsakliga verksamhet. Fem doktorander har uppgett att de tillhör ett annat lärosäte än det som de tillhör enligt registerinformationen. Detta medför ett mätfel för berörda lärosäten. Då det endast handlar om ett enstaka svar för berörda lärosäten är påverkan på punktskattningarna försumbar.

2.6.5 Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av data kan osäkerhet uppstå. Exempel på bearbetningsbrister är registreringsfel och kodningsfel. Dessa kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen. I den här undersökningen bedöms osäkerheten på grund av registrering vara litet eftersom frågeblanketten endast hade fasta svarsalternativ.

2.6.6 Modellantagande

Se avsnitt 2.5

2.7 Beskrivning av tabeller

2.7.1 Tabeller och diagram

Skattningarna i tabellerna har räknats upp till populationsnivå, vilket innebär att resultatet avser hela populationen och inte endast de svarande. Andelsuppgifterna är således skattningar av andel personer i populationen med den aktuella egenskapen. Antalet individer som ligger som bas för andelsskattningarna är olika för olika frågor beroende på hoppinstruktioner och att olika delpopulationer avses.

För de följdfrågor som föregås av hoppinstruktioner har selekteringar genomförts vid tabellframställandet. Det betyder att t.ex. för fråga 16 har endast de som svarat "Ja" på fråga 13 eller 15 eller något av alternativen 1-7 i fråga 14 ingått i tabellframställningen. För frågorna 26-28 har endast de som svarat Ja på fråga 25 ingått.

I andelstabellerna är värdena avrundade till närmaste heltal och värden under 0,5 är därmed avrundade till noll.

Tabellerna har sekretessgranskats (prickats) så att inga uppgifter för enskilda objekt röjs. För särskilt känsliga frågor (Q13 och Q14) redovisas resultaten endast totalt per lärosäte och inte för enskilda bakgrundsvariabler.

Av kvalitetsskäl har punktskattningarna också prickats när:

- osäkerhetstalet är större än andelsskattningen
- antalet svarande på frågan är färre än 20
- när andelen och dess osäkerhetstal är noll

I fråga Q14 och Q27 fick de svarande ange fler än ett svarsalternativ. Därför summerar inte statistiken till 100 procent.

De tabeller som presenteras i denna rapport har tagits fram enligt de formler som presenterats i avsnitt 2.5 "Viktberäkning och estimation" med hjälp av SAS och variansprogrammet ETOS.

2.7.1.1 Redovisningsgrupper

Ofta redovisas statistik inte bara för hela populationen utan också för delgrupper (redovisningsgrupper). Redovisningsgrupper i den här undersökningen kan avgränsas med hjälp av registervariabler (exempelvis kön och ålder) eller bakgrundsfråga i enkäten (fråga B2).

2.7.2 Jämförbarhet och användbarhet

2.7.2.1 Jämförbarhet över tid

SCB genomförde 2012 en delvis motsvarande undersökning uppdrag av Fackförbunden ST och TCO samt SFS doktorandkommitté.

3 Bilagor

Bilaga 1. Frågeblankett och informationsbrev

Bilaga 2. Antal svar per lärosäte och redovisningsgrupp

Bilaga 3. Partiellt bortfall

Hur mår doktoranden?

Please answer the following questions based on your current situation at the university where you conduct your main work. If you have discontinued your doctoral studies or defended your thesis, please answer the questions based on the situation when you were last active.

B1: At which university are you enrolled as a PhD student?

- Karolinska Institutet
- Stockholm University
- Linköping University
- Luleå University of Technology
- Lund University
- Umeå University
- University of Gothenburg
- Uppsala University
- Other university

B2: What is your field of research as a PhD student?

- Humanities or social sciences
- Natural sciences
- Medicine and life sciences

B4: How are your PhD studies primarily financed?

- I have employment, financed by university funding
- I have employment, financed by my supervisor's project funding
- I receive a stipend of at least SEK 20 000 per month
- I receive a stipend of less than SEK 20 000 per month
- I have employment as a medical doctor
- Other

B5: Where are you from?

- Sweden
- A Nordic country (Denmark, Finland, Iceland, or Norway)
- Other EU/EEA country (non-Nordic)
- Other European country (non-EU/EEA)
- Australia, Canada, New Zealand or the United States
- None of the above

Your work and research studies

Q1: How do you feel your PhD studies are progressing?

- I feel that I am progressing with my PhD studies as I should
- I feel that my departmental duties take more than the allocated time
- I feel that my research is not progressing as it should

Q2: Do you feel that you have influence over your tasks, such as departmental duties, courses and research, as a PhD student?

- Yes, always
- Yes, mostly
- No, rarely
- No, never

Q3: In general, do you have a good and respectful relationship with your supervisors?

- Yes, to a high degree
- Yes, to some degree
- No
- No, not at all

Q4: Which statements below describe most accurately the supervision you receive (in the form of meetings, written feedback, etc.)?

- The supervision I receive is very good
- The supervision I receive is sufficient and supports me in my PhD studies
- The supervision I receive is not sufficient to support me in my PhD studies

Work and study conditions

Q5: How often do you have to work overtime on your PhD studies including departmental duties? (Full-time PhD studies consist of 40 hours per week, adjust proportionally if you work part time.)

- Every day
- Several days a week
- Several days a month
- Less than the above
- I don't know

Q6: How often has your situation as a PhD student led to sleeping problems due to stress, anxiety, or discomfort?

- Every day
- Several days a week
- One day a week
- Several days a month
- Less than the above

Q7: How often do you find it hard to focus on other things than your PhD studies, such as your private life?

- Every day
- Several days a week
- One day a week
- Several days a month
- Less than the above

Q8: Q8: How often are you contacted during your free time by the university (supervisor, project leaders, managers, administration) with questions related to your PhD studies?

- Every day
- Several days a week
- One day a week
- Several days a month
- Less than the above
- I don't know

Q9: When working in the public sector you are entitled to at least 28 days' holiday, with the right to take four weeks of continuous holiday during July to August (this corresponds to 20 days' holiday).

Have you, within the past year, been able to take all the holiday to which you are entitled including four weeks' continuous holiday?

- Yes
- Yes, but I chose not to
- No, my workload as a PhD student was too high
- No, my supervisor or another manager preferred that I didn't do so
- I don't know

Q10: Have you worked on your PhD studies while ill?

- Yes, more than three times in the past 12 months
- Yes, one to three times in the past 12 months
- Yes, but not within the past 12 months
- No
- I don't know

Q11: Have you stayed away from your regular workplace due to experiencing stress, anxiety (concern) or discomfort?

- Yes, more than three times in the past 12 months
- Yes, one to three times in the past 12 months
- Yes, but not within the past 12 months
- Never
- I don't know

Q12: Does your university offer measures to prevent stress-related illnesses?

- Yes, they have such measures directed at doctoral students
- Yes, they have such measures directed at all staff
- Yes, they have such measures, but I am not entitled to them
- No
- I don't know

Educational environment

Q13: Have you been sexually harassed as a PhD student while at work, studying, at conferences or similar?

- Yes, more than four times in the past 12 months
- Yes, four or fewer times in the past 12 months
- Yes, but not in the past 12 months, although earlier
- Never

Q14: Which of the following kinds of harassment or discrimination have you experienced as a PhD student while at work, studying, at conferences or similar? (Select all that apply)

- Age
- Disability
- Ethnicity
- Gender
- Religion or other beliefs
- Sexual orientation
- Transgender identity or expression
- I have never been harassed

Q15: Have you experienced others being sexually harassed, harassed in general or subject to discrimination as a PhD student while at work, studying, at conferences or similar?

- Yes, more than four times in the past 12 months
- Yes, four or fewer times in the past 12 months
- Yes, but not in the past 12 months, although earlier
- Never

Q16: Have you reported harassment or discrimination of any kind, either against yourself or against someone else? Om man svarat nej (never) på samtliga Q13-15 ska man inte få Q16

- Yes, and I felt that it was taken seriously
- Yes, but I did not feel that it was taken seriously
- I tried, but could not find a way to report the harassment
- No, as I do not know how to report harassment
- No, as I do not want to report harassment (even though I know the procedure)

Q17: Have you, due to other conflicts or threats, felt unsafe at work?

- Yes, more than four times in the past 12 months
- Yes, four or fewer times in the past 12 months
- Yes, but more than 12 months ago
- No

Q18: Would you feel comfortable criticising the conditions you work under as a PhD student?

- Yes, absolutely
- Yes, to some degree
- No
- I don't know

Other questions related to your experiences as a PhD student

Q19: Who do you think is responsible for decisions regarding your employment and enrolment in a PhD programme?

- My supervisor
- The head of my department or equivalent
- The dean
- The university board
- Someone else

Q20: Which statement below do you believe best describes the use of the individual study plan (ISP)?

- It is an important document to guarantee my rights as a PhD student
- It is helpful for planning my PhD studies
- I do not find the ISP to be useful
- I find that the ISP is a document that causes stress

Q21: Who ensures that your rights as a PhD student are attended to?

- My supervisor
- The head of my department
- The student/doctoral union
- The trade unions
- No one
- Other
- I don't know

Q22: Was the introduction for newly admitted PhD candidates satisfactory?

- Yes, to a high degree
- Yes, to some degree
- No
- Not relevant

Q23: When you started as a PhD student, were you informed about your rights and duties?

- Yes, to a high degree
- Yes to some degree
- No
- Not relevant

Q24: Have you experienced problems obtaining an extension of your PhD position due to departmental duties, long-term sick leave, short-term sick leave, parental leave including temporary parental leave to care for a sick child or elected positions in trade unions, student unions or PhD councils?

- Yes, substantial problems
- Yes, some problems
- No, no problems
- Not relevant for me

Here are some questions regarding the COVID-19 pandemic

Q25: Did you work as a PhD student in the spring of 2020?

- Yes
- No – *info till konstruktör: hopp till avslut/skicka in – Thank you*

Q26: Have you been working more from home during the COVID-19 pandemic?

- More than before
- The same as before
- Less than before

Q27: In which ways has the COVID-19 pandemic had an impact on your doctoral studies?

Select all that apply

- Lack of access to library, laboratory or archives
- Field work or clinical work has been impeded
- Collaboration with external partners (e.g. private companies or public organisations) has been impeded
- Doctoral courses have been cancelled or postponed
- Conferences and/or research trips have been cancelled or postponed
- Departmental duties (including teaching) have taken up more time than usual
- Less contact with your supervisor/research group
- Difficulties working from home
- Other reasons
- The pandemic has had no impact on my PhD studies

Q28: To what extent has the COVID-19 pandemic affected your work/life balance?

- Strong negative impact
- Some negative impact
- No impact
- Some positive impact
- Strong positive impact

**If you have any questions?
please feel free to contact us!**
Questions about submitting information
Statistics Sweden's Service for
respondents
010-479 69 30
enkat@scb.se
SCB, INS/IHU, 701 89 Örebro
www.scb.se

Questions about the survey
Fackförbundet ST,
The Swedish Union of Civil Servants
Inger Ehn Knoblock, Utredare
inger.ehn-knoblock@st.org

Statistics Sweden describes Sweden
Statistical agency Statistics Sweden
provides society with statistics for
decision-making, debate and research.
We do so on behalf of the Government,
authorities, researchers, and business
and industry. Our statistics contribute
to fact-based social debate and well-
founded decisions.

Hur mår doktoranden?

How is your work environment and what are your conditions for conducting research and obtaining an education of high quality? Your work environment as a doctoral student is important for future research in Sweden.

With this survey, trade union ST, together with the Swedish National Union of Students – Doctoral Committee (SFS-DK), wish to illuminate the work environment of doctoral students. Statistics Sweden is conducting the survey on behalf of ST.

You are one of 2 000 doctoral students at eight institutes of higher education who have been randomly selected from the University and Higher Education Register.

Your answers are important

Taking part in this survey is voluntary, but we hope that you want to participate, since your answers are very important.

Here's what to do

You can answer the questions here: www.insamling.scb.se. Log on with your username and password. You can log on as many times as you like and save the information each time.

Username:	
Password:	

Please answer the questions as soon as possible.

If you do not want to answer the questions, we kindly ask you to contact us. Then you will not receive any reminders about the questionnaire.

We thank you very much for taking part in the survey!

Sincerely,

Joakim Stymne Director General, Statistics Sweden	Inger Ehn Knoblock Analyst, ST
--	-----------------------------------

Who uses the answers and how?

Once Statistics Sweden has collected the answers, we compile them to statistics in the form of tables and figures that are delivered to Fackförbundet ST, The Swedish Union of Civil Servants.

How are my answers protected?

When the information is presented, no single individual can be identified.

Information about an individual's personal and economic conditions is held confidential and all those who work on the survey are bound by professional secrecy. Confidentiality applies under Chapter 24, Section 8 of the Public Access to Information and Secrecy Act (2009:400).

How is personal data processed?

Statistics Sweden is the controller of personal data that is processed by Statistics Sweden.

Rules on processing personal data are contained in the EU General Data Protection Regulation, the Official Statistics Act (2001:99) and the Official Statistics Ordinance (2001:100). In addition, there are rules in the Act on supplementary provisions to the EU General Data Protection Regulation (2018:218) and in regulations issued in association with the act.

More information on how Statistics Sweden processes your personal data is available on www.scb.se/personuppgifter

You have the right to obtain one copy free of charge of the personal data processed by Statistics Sweden in its capacity as the controller of personal data. For more information, see www.scb.se/registerutdrag

If you believe that Statistics Sweden has processed your personal data in a way that infringes the EU General Data Protection Regulation, you have the right, under certain circumstances, to have your personal data erased.

The bar code and the number on the top of this letter is for Statistics Sweden's use during data collection to see who has answered.

Do you have any questions on personal data?

Matters relating to processing of personal data please contact Statistics Sweden's Data Protection Officer, 701 89 Örebro, 010-479 40 00, dataskyddsombud@scb.se

Where will the results be published?

The results will be published in a report that will be available in 2021 on ST's website, www.st.org

Bilaga 2**Antal svar per lärosäte och redovisningsgrupp**

Enkätundersökningen "Hur mår doktoranden?"

	Göteborgs Universitet	Karolinska institutet	Linköpings universitet	Luleå tekniska universitet	Lunds universitet	Stockholms universitet	Umeå universitet	Uppsala universitet
Totalt	115	105	137	92	116	125	114	130
Kön								
Man	48	46	70	54	61	56	45	69
Kvinna	67	59	67	38	55	69	69	61
Ålder								
-29 år	40	37	52	34	44	44	33	47
30 - 39 år	40	32	45	29	40	42	42	41
40- år	35	36	40	29	32	39	39	42
Bakgrund								
Utländsk doktorand	23	36	30	36	32	43	18	32
Svensk doktorand	92	69	107	56	84	82	96	98
Research area								
Humanities or social sciences	30	3	41	25	38	64	39	46
Natural sciences	21	1	56	64	36	57	28	44
Medicine and lifesciences	64	101	40	3	42	4	47	40

Bilaga 3

Partiellt bortfall

Enkätundersökningen "Hur mår doktoranden?"

Fråga	Uppgift		% Partiellt		Fråga Text
	Antal svar	saknas	bortfall		
B1	931		3	0,3%	B1. At which university are you enrolled as a PhD student?
B2	929		5	0,5%	B2. What is your field of research as a PhD student?
B4	931		3	0,3%	B4. How are your PhD studies primarily financed?
B5	933		1	0,1%	B5. Where are you from?
Q1	927		7	0,8%	Q1. How do you feel your PhD studies are progressing?
Q2	931		3	0,3%	Q2. Do you feel that you have influence over your tasks, such as departmental duties, courses and research, as a PhD student?
Q3	930		4	0,4%	Q3. In general, do you have a good and respectful relationship with your supervisors?
Q4	928		6	0,6%	Q4. Which statements below describe most accurately the supervision you receive (in the form of meetings, written feedback, etc.)?
Q5	932		2	0,2%	Q5. How often do you have to work overtime on your PhD studies including departmental duties?
Q6	932		2	0,2%	Q6. How often has your situation as a PhD student led to sleeping problems due to stress, anxiety, or discomfort?
Q7	931		3	0,3%	Q7. How often do you find it hard to focus on other things than your PhD studies, such as your private life?
Q8	932		2	0,2%	Q8. How often are you contacted during your free time by the university (supervisor, project leaders, managers, administration) with questions related to your PhD studies?
Q9	932		2	0,2%	Q9. Have you, within the past year, been able to take all the holiday to which you are entitled including four weeks' continuous holiday?
Q10	932		2	0,2%	Q10. Have you worked on your PhD studies while ill?
Q11	931		3	0,3%	Q11. Have you stayed away from your regular workplace due to experiencing stress, anxiety (concern) or discomfort?
Q12	931		3	0,3%	Q12. Does your university offer measures to prevent stress-related illnesses?
Q13	932		2	0,2%	Q13. Have you been sexually harassed as a PhD student while at work, studying, at conferences or similar?
Q14	934		9	1,0%	Q14. Which of the following kinds of harassment or discrimination have you experienced as a PhD student while at work, studying, at conferences or similar?
Q15	931		3	0,3%	Q15. Have you experienced others being sexually harassed, harassed in general or subject to discrimination as a PhD student while at work, studying, at conferences or similar?
Q16	271	25	9,2%		Q16. Have you reported harassment or discrimination of any kind, either against yourself or against someone else?
Q17	933		1	0,1%	Q17. Have you, due to other conflicts or threats, felt unsafe at work?
Q18	931		3	0,3%	Q18. Would you feel comfortable criticising the conditions you work under as a PhD student?
Q19	924	10	1,1%		Q19. Who do you think is responsible for decisions regarding your employment and enrolment in a PhD programme?
Q20	928		6	0,6%	Q20. Which statement below do you believe best describes the use of the individual study plan (ISP)?
Q21	928		6	0,6%	Q21. Who ensures that your rights as a PhD student are attended to?
Q22	929		5	0,5%	Q22. Was the introduction for newly admitted PhD candidates satisfactory?
Q23	932		2	0,2%	Q23. When you started as a PhD student, were you informed about your rights and duties?
Q24	932		2	0,2%	Q24. Have you experienced problems obtaining an extension of your PhD position due to departmental duties, long-term sick leave, short-term sick leave....student unions or PhD councils?
Q25	932		2	0,2%	Q25. Did you work as a PhD student in the spring of 2020?
Q26	872		2	0,2%	Q26. Have you been working more from home during the COVID-19 pandemic?
Q27	870		4	0,5%	Q27. In which ways has the COVID-19 pandemic had an impact on your doctoral studies?
Q28	874		0	0,0%	Q28. To what extent has the COVID-19 pandemic affected your work/life balance?